
**ÅRSMELDING
1983**

**FISKERISEKRETÆREN I
LÖDINGEN, TJELDSUND
OG BALLANGEN.**

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. RETTLEDNINGSKONTORETS VIRKSOMHET OG FUNKSJON

1.1	Kontoret	1
1.2	Personalet	1
1.3	Korrespondanse	1
1.4	Møtevirksomhet/viktigste prosjekter	1
1.6	Tjenestereiser utenom kommunene	1
1.7	Fiskerinemndene, sammensetning.	
1.7a	Fiskerinemnda i Lødingen	2
1.7b	Fiskerinemnda i Tjeldsund	2
1.7c	Fiskerinemnda i Ballangen	2
1.8	Møtevirksomhet i fiskerinemndene.	
1.8a	Fiskerinemnda i Lødingen	3
1.8b	Fiskerinemnda i Tjeldsund	3
1.8c	Fiskerinemnda i Ballangen	3
1.9	Viktige fiskerinemndsaker.	
1.10	Erfaringer med tjenesten i beretnings- året.	3
2.	SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN	
2.1	Fiskerimantallet	4
2.2	Syssetsetting i foredlingsleddet	5
2.3	Syssetsetting i oppdrettsnæringen	5
2.4	Syssetsetting i tangskjæring og tangmelproduksjon	6
2.5	Avledet virksomhet	
2.5.1	Verksteder i Lødingen	6
2.5.2	Servicebedrifter i Lødingen	7
3.	FISKEFLÅTEN	
3.1	Merkeregisteret	8
3.2	Distriktsvis foredling av fiskeflåten	11
3.3	Konsesjoner i fisket	13
4.	FOREDLINGSLEDDET	
4.1	Fiskebedriftene	14
4.2	Kvantum og førstehandsverdi av iland- ført kvantum	14

5. FISKEOPPDRETT/AKVAKULTUR	15
6. LÅNE OG FINANSIERINGSKILDER	16
7. TILTAK OG FRAMTIDSUTSIKTER	
7.1 Havneutbygging	17
7.2 Fisketilvirking og foredling	17
7.3 Oppdrett i sjø og ferskvann.	
7.3.1 Matfiskoppdrett	18
7.3.2 Settefiskproduksjon	19
7.4 Tangmelproduksjon	19
7.5 Konesjonsproduksjon av akkar	19
8. KOMMENTARER	
8.1 Fiskerikontorets funksjon	19
8.2 Fiskerikontorets framtid	20

1. RETTLEDNINGSKONTORETS VIRKSOMHET OG FUNKSJON.

1.1 Kontoret.

Rettledningstjenesten for Lødingen, Tjeldsund og Ballangen har sitt kontor i 2. etasje på Lødingen Rådhus i Lødingen sentrum.

Kontoret er på ca 10 m² og er relativt godt utstyrt.

1.2 Personalet.

Kontoret er interkommunalt og det er tillagt en fiskerisekretærstilling. Kontoret er nyoppusset og stillingen ble tiltrådt i mars 1983 av Steinar Larsen.

1.3 Korrespondanse.

Utgående brevjournal viser 618 utgående ekspedisjoner. I tillegg er det utsendt ca 300 brev i forbindelse med en opprensning i merkeregisteret.

1.4 Møtevirksomhet/viktigste prosjekter.

Møter.

Fiskerisekretæren deltok på et møte i Ofoten Næringsråd på Storjord i Tysfjord.

Videre har fiskerisekretæren deltatt i møter i tiltaksrådet, når spørsmål med aktualitet for fiskerinæringen har vært drøftet.

Prosjekter: Etter initiativ fra fiskerisekretæren er det satt igang undersøkelser av lokaliteter i alle tre kommuner med tanke på skalldyrproduksjon. Til dette arbeide ble det søkt om penger fra Nordland Fylkes Fiskerifond, men det ble avslått. Videre er det igang undersøkelser av nye lokaliteter i alle 3 kommuner, med tanke på fiskeoppdrett.

Lødingen kommune fikk i 1983 en konsesjon for settefiskproduksjon. Fiskerisekretæren er engasjert i arbeidet med å få dette anlegget i produksjon i 1984/1985.

Fiskerisekretæren har høsten 1983 gjennomført et regnskapskurs for fiskerne. Dette kurset hadde 15 deltakere.

1.6 Tjenestereiser utenom kommunene

11.4. - 15.4. Kurs i fiskeriteknologi for rettledningstjenesten på Leknes.

28.9. Møte Rettledningstjenesten i Nordland, Bodø.

29.9. - 1.10. Årsmøte i Nordland Fylkes Fiskarlag i Bodø.

7.11. - 11.11 Instruktørkurs for regnskapslære for fiskere på Røros.

11.11.-12.11. Konferanse hos Fiskerisjefen i Bodø.

1.7 Fiskerinemndene - sammensetning

1.7a Fiskerinemnda i Lødingen

Medlemmer:	Roald Amundsen, form.	Rinøyvåg
	Dagfinn Hanssen, nestform.	Erikstad
	Per Vollheim	Offersøy
	Kåre Olsen	Erikstad
	Henry Helmersen	Lødingen
Varamedl.:	Knut Svendsen	Lødingen
	Gunnar Hansen	Lødingen
	Hjalmar Johannessen	Offersøy
	Mathias Ingebrigtsen	Kvannkjosen
	Henry Schistad	Offersøy

1.7b Fiskerinemnda i Tjeldsund

Medlemmer:	Jan Kristiansen, form-	Myklebostad
	Edvard Kristoffersen, nestform.	Kjerstad
	Asmund Danielsen	Fiskefjord
	Athle Kristensen	Fjelldal
	Einar Bjørklund	Hol i Tjeldsund
Varamedl.:	Peder Thoresen	Kongsvik
	Ivar Juliussen	Ramsund
	Jarle Waage	Tjeldnes
	Arvid Pedersen	Myklebostad
	Alf Jakobsen	Fiskefjord

1.7c Fiskerinemnda i Ballangen.

Medlemmer:	Helge Aronsen, form.	Skarstad
	Alf Aronsen, nestform.	Skarstad
	Terje Mikkelsen	Kjeldebotn
	Magnus Gundersen	Langvågpollen
	Martin Knudsen	Kjeldebotn
Varamedl.:	Arne Paulsen	Ballangen
	Sverre Eliassen	Skarstad
	Henry Johnsen	Bøstrand
	Marselius Mathisen	Langvågpollen
	Jakob Fjelldal	Kjeldebotn

1.8 Møtevirksomhet i fiskerinemndene

1.8a Fiskerinemnda i Lødingen

<u>Møtedager</u>	<u>Ref.saker</u>	<u>Ordinære saker</u>
4.5		5
7.7	4	11
22.10	6	11
25.11		1
16.12	9	1

1.8b Fiskerinemnda i Tjeldsund.

<u>Møtedager</u>	<u>Ref.saker</u>	<u>Ordinære saker</u>
24.10		3

1.8c Fiskerinemnda i Ballangen

<u>Møtedager</u>	<u>ref.saker</u>	<u>Ordinære saker</u>
25.5		4
21.10		4

1.9 Viktige fiskerinemndsaker.

- Fiskermanntallet
- Søknader om oppdrettskonsesjoner.

1.10 Erfaringer med tjenesten i beretningsåret.

Rettledningskontoret er nyopprettet. Fiskerisekretæren tiltrådte 10. mars. Det har tatt tid å innarbeide kontoret hos fiskerne, å gjøre fiskerne kjent med hvilke tjenester kontoret kan yte. Av det arbeidet som er direkte rettet mot fiskerne har informasjonsformidling vært det viktigste. Mange fiskere er dårlig orientert om de ordninger som Garantikassen og FGU administrerer og har av den grunn tapt rettigheter.

Fiskerisekretæren holdt et regnskapskurs for fiskere i regi av Norges Fiskarlag, der ble siste dag avsatt til å gjennomgå Garantikassens ordninger. En har derfor håp om at informasjonen etterhvert når fram. Behovet for rettledningstjeneste på alle plan for fiskerne er stort.

Kontoret er enmannsbetjent. Dette er en ulempe. Svært mye tid går med til rutinearbeide og til å prate med folk, mye av dette kunne en kontorassistent gjort. Det blir lite tid igjen til mer tiltaksrettet, langsiktig arbeid.

2. SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN

2.1 Fiskermanntallet.

Tabell 2.1 a Fiskermanntallet i Lødingen pr 31.12.83.

Kilde: Eget arkiv

	Blad A	Blad B	Tot.	Gjennomsnittsalder	
				Blad A	Blad B
Lødingen	8	17	25	63	42
Erikstad/ Rinøyvåg	2	12	14	66	45
Offersøy	7	21	28	56	40
Øksfjord	10	31	41	62	45
Lødingen kommune	27	81	108	62	43

Fiskerne er fordelt etter den postadresse de har i fiskermanntallet. Antallet fiskere er noenlunde jevnt fordelt i kommunen, med flest fiskere i Øksfjord og færrest i området Erikstad/Rinøyvåg. Gjennomsnittsalderen er noenlunde jevn for alle områder, med lavest gjennomsnittsalder for Offersøy, både for blad A og blad B.

Tabell 2.1 b. Fiskermanntallet for Tjeldsund kommune pr 31.12.83

Kilde: Eget arkiv

	Blad A	Blad B	Tot.	Gjennomsnittsalder	
				Blad A	Blad B
Hol	2	4	6	29	46
Fiskefjord	4	0	4	64	-
Gausvik	5	2	7	66	38
Myklebostad	2	2	4	76	30
Tjeldsund kommune	13	8	21	61	40

Fiskerne er fordelt etter den postadresse de har i fiskermanntallet. Antallet fiskere er relativt jevnt fordelt. Gjennomsnittsalderen på eneyrkesfiskerne (Blad B) er lavere enn for de andre kommuner. Det er relativt stor forskjell på gjennomsnittsalder mellom de ulike kretser, dette kommer delvis av at det er så få fiskere i hvert område.

Tabell 2.1 c Fiskermanntallet for Ballangen kommune pr 31.12.83.

Kilde: Eget arkiv

	Blad A	Blad B	Totalt	Gjennomsnittsalder	
				Blad A	Blad B
Kjeldebotn	2	3	5	61	56
Ballangen	1	3	4	35	33
Efjord	4	6	10	67	43
Ballangen kommune	7	12	19	61	44

Fiskerne er fordelt etter den postadresse de har i fiskermanntallet. Efjordområdet har flest fiskere både på blad A og blad B. Det er relativt stor forskjell på gjennomsnittsalder for de ulike områder, dette skyldes delvis at det er så få fiskere i hvert område.

Gjennomsnittsalderen for blad A er noenlunde lik pensjonsalderen for fiskere (fiskerpensjon) for alle tre kommuner. Gjennomsnittsalder for blad B for alle tre kommuner er mellom 40 år og 44 år.

2.2 Sysselsetting i foredlingsleddet.

I Ballangen og Tjeldsund kommuner er det ikke noe fiskemottak. Fiskerne i disse kommuner er enten selvprodusenter eller de lander sin fangst i nabokommunene.

I Lødingen kommune er det 4 fiskemottak. 2 av disse (Erikstad Fiskeindustri og Oppdrett A/L og Leif Markussen på Kjeøy) har kjøpt fiske i beretningsåret. Erikstad Fiskeindustri har i tillegg kjøpt fisk i Svartskard i Lofotsesongen.

Tabell 2.2 Sysselsetting i foredlingsleddet målt i årsverk i Lødingen kommune

Kilde: Forespørsler

Årstall	1983	1982
Ant. årsverk	7	4,5

2.3 Sysselsetting i oppdrettsnæringen

Oppdrettsnæringen er ny i området. Tjeldsund og Ballangen har foreløpig ikke fått noen konsesjoner for oppdrett. Lødingen kommune ble plassert på oppdrettskartet i 1981 da det bli gitt en konsesjon for matfiskoppdrett av laks. I 1983 fikk Lødingen kommune en konsesjon for settefiskproduksjon. Denne konsesjonen regner en med å få i produksjon i 1984.

Tabell 2.3 Sysselsettingen i oppdrettsnæringen i Lødingen kommune, målt i årsverk.

Kilde: Forespørsler

Årstall	1983	1982
Ant. årsverk	2	1

Tabellen viser en fordobling av arbeidsinnsatsen fra 1982 til 1983. Anlegget ble igangsatt i 1982. Økningen i arbeidsinnsats skyldes utbygging av anlegget. Anlegget vil være i full produksjon i 1985.

2.4 Sysselsetting i tangskjæring og tangmelproduksjon.

I Lødingen er det en tangmelfabrikk som årlig mottar ca 3200 tonn tang. Fabrikken er i drift i perioden fra begynnelsen av mai og ut oktober.

Tabell 2.4 Sysselsetting i tangmelsektoren i 1983. Målt i årsverk.

Kilde: Forespørsler.

	Antall ansatte	Antall årsverk
Tangskjærere	10	4
Fabrikkarbeidere	6	4

Virksomheten i denne sektoren er relativt beskjeden. Den er likevel av stor betydning for de som er engasjert.

2.5 Avledet virksomhet

Tjeldsund og Ballangen kommuner har ingen verksteder eller annen virksomhet som arbeider mot fiskerinæringen. Det servicebehov som fiskerne i disse kommuner har må de få dekket i andre kommuner.

2.5.1 Verksteder i Lødingen kommune

I Lødingen kommune er det 4 opphalingsslipper, den største tar båter inntil 60 fot. Tre av disse slipene har også mekanisk verksted og tar reparasjoner både på skrog og motor, og annet vedlikeholdsarbeid. En av bedriftene forhandler både sjarker og motorer. Tilsammen utføres ca 8 årsverk ved disse bedriftene.

2.5.2. Servicebedrifter i Lødingen kommune

Det er en bedrift som forhandler fiskeredskaper for bruk i torskefiskerier.

Det er videre to bedrifter som tar service på elektrisk utstyr. To bedrifter forhandler elektronisk utstyr, tar service på dette, og kjører også kurs i bruk av utstyret (VHF).

Det er to regnskapskontorer i Lødingen som tar regnskapsoppgaver for fiskerne. Disse to kontorer dekker fiskernes behov for regnskapsservice.

Det er vanskelig å anslå den ovenfor nevnte servicevirksomhet i årsverk, da den er sesongbetont, og bedriftene driver med annen virksomhet i tillegg. Tilsammen vil en anslå virksomheten til ca 1-2- årsverk.

3. Fiskeflåten.

3.1 Merkerregisteret.

Tabell 3.1.a Merkerregisterdata for Lødingen kommune.

Kilde: Fiskeridirektoratet.

Lengde i m	Antall fartøyer				Byggeår							
	Status pr 1.1.	Avgang	Tilgang	Status pr 31.12.1929	Før	1930 1931	1940 1941	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1980
Inntil 5,0 m	13	2	2	13	0	0	0	1	7	4	0	1
5,0 m 9,9 m	141	12	10	139	0	9	4	27	42	30	14	13
10,0 m 14,9 m	16	2	0	14	3	7	1	0	0	1	0	2
15,0 m 19,9 m	2	0	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0
20,0 m 29,9 m	2	0	1	3	1	0	1	1	0	0	0	0
Over 30 m	2	0	0	2	0	0	0	1	0	0	1	0
Totalt	176	16	13	173	5	16	7	30	49	35	15	16

Lødingens fiskeflåte er for en stor del mindre fartøyer med en relativt høy alder. I gruppen under 10 meter er det 152 fartøyer (88%). Av disse er 41 (27%) eldre enn 23 år. Dette er en høy alder på så små farkoster. Avgang og tilgang er noenlunde lik. Tilgangen av fartøyer under 10 meter er dessverre ikke så mange nye fartøyer. Seks av de 12 fartøyene som er i tilgang er bygget før 1970. Bare 2 er bygget etter 1980.

Blant fartøyene over 10 meter er 17 (81%) eldre enn 23 år. Her er det et fartøy i tilgang. Dette fartøy er 26 år gammelt, så det har ikke funnet sted noen fornyelse av flåten.

Tabell 3.1.b Merkerregisterdata for Tjeldsund kommune.
Kilde: Fiskeridirektoratet.

Lengde i m	Antall fartøyer			Byggeår								
	Status pr 1.1	Avgang	Tilgang	Status pr 31.12	Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1980
Inntil 5,0 m	8	0	0	8	0	0	1	2	2	1	1	0
5,0 9,9 m	24	3	0	21	0	0	0	2	14	2	2	1
10,0 m 14,9 m	2	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0
15,0 m 19,9 m	2	0	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0
20,0 m 29,9 m	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Over 30 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	37	3	0	34	1	1	1	5	16	5	3	1

Også i Tjeldsund kommune består storparten av fiskeflåten av mindre fartøyer. Gruppen under 10 meter utgjør 85% av den samlede flåte. Av disse er 5 fartøyer (17%) eldre enn 23 år. Det er tre fartøyer i avgang og ingen i tilgang. Av de større fartøyene (over 10 meter) er 3 av relativt ny dato, det eldste er fra 1956. I tillegg er det 2 fartøyer som er eldre enn 50 år, og dette er en betenkelig høy alder.

Tabell 3.1.c Merkerregisterdata for Ballangen kommune.

Kilde: Fiskeridirektoratet.

Lengde i m	Antall fartøyer				Byggeår							
					Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1980
Under 5,0 m	8	0	0	8	0	1	0	1	3	1	1	1
5,0 m 9,9 m	20	2	2	20	0	1	0	4	7	4	1	3
10,0 m 14,9 m	3	1	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0
15,9 m 19,9 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20,0 m 29,9 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Over 30 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	31	3	2	30	0	2	1	5	10	6	2	4

Fiskeflåten i Ballangen er bare små fartøyer, her er ingen fartøyer over 15 meter.

Åtte fartøyer (27%) er over 23 år gamle. Tilgang og avgang er noenlunde lik.

For alle tre kommuner gjelder at det er en relativt høy gjennomsnittsalder på fartøyene. Behovet for fornying er åpenbart.

En fornying er nødvendig både for å få mere effektive og fleksible fartøyer, og sist men ikke minst, fornying er nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker.

3.2 Distriktsvis fordeling av fiskeflåten.

Tabell 3.2.a Fordeling av fiskeflåten etter størrelse og distrikt i Lødingen kommune pr 31.12.83.

Kilde: Eget arkiv.

Distrikt	Størrelse i meter						Totalt
	Mindre enn 5,0 m	5,0 m 9,9 m	10,0 m 14,9 m	15,0 m 19,9 m	20,0 m 29,9 m	Over 30 m	
Lødingen	4	34	4	2	3	2	49
Erikstad/ Rinøyvåg	9	23	3	0	0	0	35
Offersøy	9	31	0	0	0	0	40
Øksfjord	13	34	4	0	0	0	51
Totalt	35	122	11	2	3	2	175

Fartøyene er fordelt på kretsene etter redernes postadresse.

Bare Lødingen har fartøyer over 15 meter. De mindre fartøyer er jevnt fordelt på de ulike distrikter.

Totalt har Øksfjord flest fartøyer, men Øksfjord har også flest fiskere (tabell 2.1.a) Det er ellers en noenlunde god sammenheng mellom tabell 2.1.a og tabell 3.1.a. Det er imidlertid klart at det i merkeregisteret er en del fartøyet som ikke brukes i fiske eller er utrangert uten at dette er registrert i merkeregisteret

Tabell 3.2.b. Fordeling av fiskeflåten etter størrelse og distrikt i Tjeldsund kommune pr 31.12.83.

Kilde: Eget arkiv.

Distrikt	Størrelse i meter						Totalt
	Mindre enn 5,0 m	5,0 m 9,9 m	10,0 m 14,9 m	15,0 m 19,9 m	20,0 m 29,9 m	Over 30 m	
Hol	2	5	2	1	1	0	11
Fiskefjord	1	5	0	0	0	0	6
Gausvik	6	5	0	0	0	0	11
Myklebostad	2	2	0	1	0	0	5
Totalt	11	17	2	2	1	0	33

Fartøyene er fordelt på kretsene etter den postadresse rederne har. Av de mindre fartøyene er det flest i Gausvik, mens de større fartøyene (over 15 m) hører til Hol og Myklebostad. Her er noenlunde samsvar mellom tabell 2.1.b. og tabel 3.2.b. Det er flere fartøyer enn fiskere, men forskjellen er ikke spesielt stor.

Tabell 3.2.c. Fordelingen av fiskeflåten etter størrelse og distrikt i Ballangen kommune pr 31.12.83.

Kilde: Eget arkiv.

Distrikt	Størrelse i meter						Totalt
	Mindre enn 5,0 m	5,0 m 9,9 m	10,0 m 14,9 m	15,0 m 19,9 m	20,0 m 29,9 m	Over 30 m	
Kjeldebotn	0	2	0	0	0	0	2
Ballangen	1	5	1	0	0	0	7
Efjord	14	7	1	0	0	0	22
Totalt	15	7	1	0	0	0	31

Fartøyene er fordelt på kretsene etter redernes postadresse.

Her er rimelig god overensstemmelse mellom tabell 3.2.c og tabell 2.1.c. Efjord har flest fartøyer og har også flest fiskere. Det er imidlertid klart at neppe alle fartøyer brukes i fiske.

En vil til slutt gjøre oppmerksom på at det ikke er samsvar mellom tallene i tabell 3.1 og tabell 3.2.

Tabell 3.2 viser likevel en god oversikt over fartøyfordelingen på distrikter.

For alle tre kommuner utgjør sjarkene hovedtyngden av flåten. Dette viser at driftstilpasningen for fangstleddet er små båter som driver et såkalt "nærfiske." Fisket drives i de nære farvann, hvor fartøyene kommer inn hver kveld. Med unntak for Lofotsesongen, så drives fisket oftest med hjemplassen som utgangspunkt.

Bare et fåtall fartøyer i regionen driver havgående fiske og fangst.

3.3 Kongsesjoner i fiske.

Tabel 3.3.1. Oversikt over fartøykongsesjoner for Lødingen, Tjeldsund og Ballangen kommuner.

Kilde: Fiskeriplan for Nordland.

Kommune	Antall fartøyer	Hvalfangst	Reke-trål	Lodde-trål	Industrietrål	torske-trål	Ringnot	Totalt antall kongsesjoner
Lødingen	6	4	1	3	1	-	2	11
Tjeldsund	3	3	1	-	-	1	-	5
Ballangen	-	-	-	-	-	-	-	-

Som det fremgår av tabellen er det noen fartøyer som innehar flere kongsesjoner. Fordelingen mellom kommunene er at Lødingen har 11 kongsesjoner på 6 fartøyer, Tjeldsund har 5 kongsesjoner på 3 fartøyer, mens Ballangen ikke har noen kongsesjoner. Dette skyldes at Ballangen ikke har noen fartøyer av slik størrelse at de trenger kongsesjoner for å fiske (Se tabel 3.1.c).

Tabell 3.3.2. Oversikt over silde- og drivgarnstillatelse for laks for Lødingen, Tjeldsund og Ballangen kommune.

Kilde: Forespørsler.

Kommune:	Snurpenoe tillatelse	Landnot-tillatelse	drivgarns-tillatelse
Lødingen	1	-	1
Tjeldsund	1	-	-
Ballangen	-	-	-

I 1983 ble det gitt almen tillatelse til garnfiske etter sild, betinget av medlemskap i fiskermanntallet og at det fartøy som fisket foregår fra er personlig eiet og registrert i merkeregisteret. Garnstillatelser er derfor utgått av ovenstående tabell.

Det ble ikke gitt noen nye snurpenot - landnot - eller drivgarnstillatelser til noen av kommunene i 1983.

4. FOREDLINGSLEDDET

4.1 Fiskebedriftene

I Tjeldsund og Ballangen er det ingen fiskemottak. Fiskerne i disse kommuner er enten sjølprodusenter eller de leverer i nabokommunene.

I Lødingen er det 4 fiskemottak. Alle fire anlegg driver konvensjonell produksjon. Bare et av disse anlegg driver helårig fiskemottak.

Utenom sesongene er råstofftilgangen beskjedne og ujevn, med den tilpasning brukene har idag. Når et anlegg likevel kan opprettholde helårig mottak så skyldes dette at de har oppdrettsvirksomhet ved siden av fiskemottaket. Det er derfor folk på bruket hver dag, uansett råstofftilgang.

4.2. Kvantum og førstehandsverdi av ilandført kvantum.

Tabell 4.2.1 Ilandført kvantum og førstehandsverdi av bunnfisk, pelagiske fisk og hval i Lødingen kommune.

Kvantum i tonn.

Kilde: Norges Råfisklag og Feitsildfiskernes Salgslag.

	Torsk	Hyse	Sei	Akkar	Sild	Lodde	Hval	Annet	Total kvantum	Førstehands Verdi
1982	403				284		Ukjent		686	2,7 mill.
1983	263	0,3	0,8	19	340	100	11	5	739	2,5 mill.

For 1982 foreligger ikke spesifikasjoner for torskfisk og pelagiske fisk. Førstehandsverdien er gått ned fra 1982 til 1983 til tross for at kvantumet har øket. Dette henger sammen med at kvantumet torskfisk er betydelig lavere i 1983, mens kvantumet pelagiske fisk har øket.

5. FISKEOPPDRETT/AKVAKULTUR

Tjeldsund og Ballangen er til nå ikke plassert på oppdrettskartet. De har ikke fått noen konsesjoner for oppdrett ennå. Lødingen ble plassert på oppdrettskartet da kommunen fikk tilført en konsesjon for matfiskoppdrett i 1981.

Tabell 5.1. Oppdrettsdata for Lødingen kommune. Kvantum i tonn rund vekt.

Verdi i 1000 kr.

Kilde: Forespørsler.

År	Antall matfisk anlegg	Konsesjonsvolum m ³	Antall settefisk-konsesjoner	Konsesjonstall for settefisk	Skjellanlegg
1981	1	3.000	0	0	0
1982	1	3.000	0	0	0
1983	1	3.000	1	200.000	0

Produksjon					Verdi				
Matfisk		Settefisk		Skjell	Matfisk		Settefisk		Skjell
Laks	Ørret	Laks	Ørret		Laks	Ørret	Laks	Ørret	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	380	-	-	-	-

På det oppdrettsanlegget som er i Lødingen kommune ble den første smolt satt ut i 1982. En del av denne ble slaktet som ettåringer høsten 1983. Fra 1984 og utover vil produsert mengde øke på, inntil anlegget er fullt utbygd.

Den settefiskkonsesjon som er i Lødingen kommune vil bli satt i produksjon i 1984. Det kjøpes da inn yngel som for en del vil være sjøklar settefisk i 1985. Sommeren 1985 vil anleggsarbeidet bli slutført og fra høsten av vil anlegget ta inn øyerogn for egen produksjon.

6. LÅNE OG FINANSIERINGSKILDER

6.1. Statens Fiskarbank.

Det foreligger ingen søknader om lån i Statens Fiskarbank fra Tjeldsund og Ballangen kommuner i beretningsåret. De nyanskaffelser som er gjort i disse kommuner er derfor finansiert fra andre finansieringskilder enn Statens Fiskarbank. Tjeldsund og Ballangen har mest sjarker i sin fiskeflåte. Statens Fiskarbank har vært tilbakeholdende med å gi lån til sjarker, og det er trolig forklaringen på at de nye fartøyer er finansiert utenfor Statens Fiskarbank.

Tabell 6.1

Omsøkte og innvilgede lån i Statens Fiskarbank i 1983 for fartøyer i Lødingen kommune. Beløp i hele tusen kroner.
Kilde: Eget arkiv.

Søknadstype	Antall	Omsøkt	Innvilget	Innv. grad i %
Nytt fartøy	0	0	0	0
Brukt fartøy	1	200	171	85,5
Utstyr	2	800	550	68,8
Redskaper	1	400	400	100
Likviditetslån	1	56,6	0	0
Totalt 1983	5	1.456,6	1.121	77

Av de 13 fartøyer som er i tilgjengelig i Lødingen kommune er bare et finansiert i Statens Fiskarbank, og det er et større fartøy. En ser av tabellen at ingen nye fartøyer er finansiert i Statens fiskarbank. De fleste av de fartøyer som er i tilgang er mindre fartøyer og alle er finansiert utenom Fiskarbanken. Dette skyldes trolig Fiskarbankens reduserte utlånsrammer og bankens prioritering av større fartøyer.

De finansieringskilder som er nyttet sender ikke lånesøknadene til den stedlige fiskerinemnd for uttalelse. En har derfor ikke oversikt over hvilke kilder som nyttes, og i hvilken grad de delfinansierer eller fullfinansierer de ulike prosjekter.

7. TILTAK OG FRAMTIDSUTSIKTER

7.1 Havneutbygging

7.1.a. Lødingen kommune.

Gjeldende prioriteringsliste for havneutbygging slik den ble vedtatt av Lødingen formannskap i 1981. (F. sak nr 179/81).

1. Vågehamn, molo og mudring.
2. Erikstad, bunnkjetting og mudring.

Mudringen på Erikstad er utført, men utsetting av bunnkjetting gjenstår. Havneutbygging i Vågehamn har ikke vært prioritert av Kystverket.

7.1.b. Tjeldsund kommune.

I Tjeldsund kommune har utbedring av havneforholdene i Forosbukta på Kjerstad, vært prioritert. I 1969 ble det utført en foreløpig mudring i Forosen. Forosbukta er et av de steder det ble lagt fram havneplan for i Kystdirektoratets "Forprosjekt for fiskerihavner" i 1978.

På Kystverkets prioriteringsliste fra 1981 er videreføring av arbeidene i Forosbukta ført opp på 12. plass av 24 prioriterte havnekrav.

Tjeldsund kommune har i vedtak 7.6.83 (F.sak 111/83) bedt om at arbeidene kommer i gang snarest, senest i 1985.

Forosbukta er eneste helårshavn på Tjeldøyas vestsida. En utbedring av havneforholdene i Forosbukta er helt avgjørende for å få til en økt aktivitet, og for å bedre rekrutteringen til fiskerinæringen.

7.1.c. Ballangen kommune.

I Ballangen har molo og mudring i Skarstadhamn vært prioritert. Efjordområdet er kommunens fiskeridistrikt, med konsentrasjon av fiskerne i og omkring Skarstadhamn.

Imidlertid er havneforholdene i området dårlige, og således en bremse på videre utbygging av fiskeriaktiviteten. Dårlige havneforhold hindrer rekruttering og dermed vil det hele stoppe opp hvis intet gjøres.

Skarstadhamn var prioritert som nr 13 på Kystverkets prioritetsliste av 1981.

Siden 1981 er de fleste prosjekter foran Skarstadhamn på listen fullført, og det er å håpe at prosjektet kommer høyere opp ved neste rullering av prioriteringslisten.

7.2 Fisketilvirking og foredling.

I området er det bare et helårig fiskemottak. I tillegg er det to fiskebruk som kjøper i sesongene. Råstoff-tilførselen er relativt liten og ujevn. Produksjonen er tradisjonell, tørrfisk og saltfisk. Verdiskapningen blir derfor liten i produksjonsleddet.

For å bedre dette er det nødvendig å øke råstofftilgangen og likeså å øke verdiskapningen i produksjonsleddet.

Råstofftilgangen kan økes ved at det opprettes mottaksstasjoner i distriktet. Dette vil gi større og jevnere råstofftilgang til produksjonsanleggene. Samtidig vil det gi fangstleddet, som består av mindre fartøyer, bedre driftsmuligheter. Mottaksstasjoner vil altså gi økt virksomhet både i fangstledd og produksjonsledd og samtidig skape et bedre grunnlag for den videreforedlingen som må til for at det skal oppnås større verdiskapning lokalt.

Videreforedlingen bør være av en art som maksimalt utnytter de relativt små råstoffmengder som er tilgjengelig, og samtidig gir størst mulig grad av kontinuitet i sysselsettingen.

I den forbindelse skal et av fiskemottakene delta i et prosjekt, i regi av Nordland Utbygningsselskap og Fiskerisjefen i Nordland, som skal høyne kompetansen på produktutvikling og markedsføring. En har store forventninger til dette prosjektet.

7.3. Oppdrett i sjø og ferskvann.

7.3.1. Matfiskoppdrett.

Oppdrettsvirksomheten i området er av beskjedent omfang. Ved siste konsesjonsrunde fikk en ingen nye konsesjoner. Noe av årsaken til dette finner en i de gjeldende forskrifter hvor det ble lagt vekt på å tilgodese fiskemottak i vanskeligheter. Det ble ikke stilt krav om kompetanse.

Før neste konsesjonsrunde regner en med at den nye konsesjonsloven blir gjort gjeldende. I den blir det trolig stilt krav til kompetanse i tillegg til de krav som stilles til lokalitetene.

Det er for tiden arbeid igang med lokalitetsundersøkelser i alle tre kommuner. Når neste konsesjonsrunde kommer vil en derfor ha grundig dokumentasjon for lokalitetenes egenskaper. En er videre kjent med at flere personer i regionen er i gang med å kvalifisere seg som søkere, både ved teoretisk skolegang og praktisk arbeid på anlegg.

På litt lenger sikt bør en tenke på oppdrett av andre organismer enn laksefisk. Det som kan være aktuelt her er oppdrett av torskefisk, flatfisk og skalldyr.

Undersøkelse av lokaliteter med tanke på skalldyrproduksjon er allerede igang.

Forsøksanlegg for blåskjell ble satt ut i 1983. En har for tiden ikke oversikt over resultatene.

7.3.2. Settefiskproduksjon.

I dag er mangel på settefisk en bremse på utviklingen av matfiskoppdrett. Mange oppdrettere må kjøpe settefisk fra utlandet for å få dekket sine behov.

Lødingen kommune fikk i 1983 en konsesjon for settefisk. Denne konsesjon vil komme i produksjon i 1984. Både Lødingen, Tjeldsund og Ballangen har områder som er regnet for settefisk produksjon, og en håper på flere konsesjoner for settefisk.

7.4 Tangmelproduksjon

Det er en tangmelfabrikk i Lødingen kommune. Produktene fra denne sektoren har vært solgt til tradisjonell anvendelse. Men bedriften, i samarbeid med andre, er i gang med produktutviklingsvirksomhet med tanke på å øke verdiskapningen i produksjonsleddet. Det er håp om at dette skal gi resultater som kan trygge den etablerte virksomhet, og på lengre sikt gi grunnlag for utvidelser.

7.5 Konsumproduksjon av akkar.

Det har de senere år vært relativt store innsig av akkar om høsten. Akkaren har vært frosset til agn. Det er nå utviklet en prosess for konsumproduksjon av akkar for eksport. Denne produksjon gir et langt høyere dekningsbidrag enn tidligere anvendelse.

Konsumproduksjon av akkar stiller bestemte krav til produksjonsutstyr og opplæring. Det arbeides med å komme i gang med slik produksjon så snart som mulig.

8 KOMMENTARER

8.1 Fiskerikontorets funksjon.

Fiskerisektoren er, i instruksene, pålagt mange oppgaver. På et enmannsbetjent kontor med flere kommuner som distrikt må en prioritere blant alle de oppgaver som venter. Fiskerikontoret for Lødingen, Tjeldsund og Ballangen kom i virksomhet i mars 1983.

Fra det ble kjent blant fiskerne at fiskerisekretæren var begynt i arbeide så har kontoret vært mye besøkt, spesielt i forbindelse med sesongene og etter utløpet av garantiperiodene.

Arbeidet har i stor grad bestått av hva jeg vil kalle informasjonsformidling. Det å gjøre fiskerne kjent med lover og regler, de ordninger som Garantikassen administrerer, tilskuddsordninger, manntallsregler osv. Dette arbeidet har tatt mye tid, og vil fortsatt ta mye tid. Men etterhvert vil en likevel få tid til mer langsiktig planlegging og tiltaksrettet arbeid.

8.2 Fiskerikontorets framtid

For den framtidige vekst i fiskerisektoren i regionen, er det av avgjørende betydning at det fins et rettlederkontor hvor fiskerne kan henvende seg i forbindelse med konsesjonssøknader, finansiering, reguleringer osv.

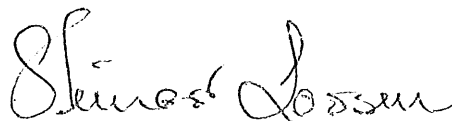
Det synes helt klart at uten et rettlederkontor vil regionen tape i konkurranse med andre regioner i kampen om konsesjoner, kapital osv.

Et annet og like viktig moment er den usikkerhet som brer seg blant fiskerne når de ikke har et rettlederkontor, og den følge dette har for rekrutteringen til næringen. Det vil kunne føre til at den ungdommen som etablerer seg i næringen, flytter ut til distrikter som har et bedre servicetilbud til næringen.

Rettledningstjenesten er en klar statlig plikt, i henhold til tidligere praksis i andre næringer. Det ser imidlertid ikke ut som staten er seg sitt ansvar bevist i denne saken.

Det er likevel å håpe at rettlederkontoret opprettholdes som et interkommunalt kontor selv om staten ikke overtar.

Lødingen, 24. august 1984.

Steinar Larsen
Fiskerisekretær